

Oronyma – hory, vrchy a jiné terénní útvary

Václav Vysoký

Zkratky okresů: CV = Chomutov, DC = Děčín, LN = Louny, LT = Litoměřice, MO = Most,
TP = Teplice, UL = Ústí nad Labem.

Zkratky orografických celků: ČS = České středohoří, DH = Doupovské hory, DŽ = Džbán,
KH = Krušné hory, KO = Kokořínsko, LH = Lužické hory, LP = Labské pískovce; PK =
Podkrušnohorská kotlina, RP = Ralská pahorkatina, ŠP = Šluknovská pahorkatina, TK =
Tereziňská kotlina, ? = není jasné zařazení do orografického celku.

Značka před jménem: ▲ – vrch, kopec a skála; + = synonyma pro vrch, kopec a skálu.

▲ **Žába** – TP (PK) 5348 – cca 7,3 km ZSZ od TP (skála u obce Mlýny, tj. ob. SV od Hrobu
/část obce/, J od Mikulova, S od Mstišova – skála je u silnice vedoucí z Mlýnů do
Střelné, SZ od Košťan) (TP-1, www.mapy).

▲ **Žába** – UL (LP) 5250 – cca 14 km S od UL (skála ve Velkých stěnách u Tisé) (TP18).

▲ **Žabák** (skála) – MO (KH) 5446 – cca 13 km SZ od MO (skála ve skalním sektoru Skály na
Jedláku mezi Jezeřím a Bolebořím, S-SSV od Vysoké Pece a V-JV od Pyšné) (SHS).

▲ **Žabí koruna** – UL (LP) 5250 – cca 14 km S/SZ/ od UL (skála v západ. části Velkých
Tiských stěn, JJV od Rájce, JZ od Ostrova) (PŠČ).
Syn.: +Žabí korunka.

+Žabí korunka (= ▲ **Žabí koruna**) – UL (LP) 5250 – cca 14 km S/SZ/ od UL (SHS, SVT).

▲ **Žabí princ** (skála) – TP (KH) 5249 – cca 8,7 km SV od TP (skála „někde“ v okolí
Chlumecké kaple, ale na mapách se ji nepodařilo nalézt, Chlumecká kaple se nachází
SZ od Chlumce, J od +Na vyhlídce-797, V od +Supí hory-700 – zaso skála se
pravděpodobně nachází poblíže studánky U žabáka) (SHS).

▲ **Žabí roh** (terénní zlom) – DC (LP) 5250 – 5,7 km Z od DC (vrchol terénního zlomu
s prudkým J-JV svahem nad Žabím rybníkem, SV od ob. Martiněves a Z od Bynova)
(www.mapy).
Syn.: +Froschkope, +Froschkoppe.

Žákova rokle (údolí) – CV (?) 5547 – 7,9-8 km JV od CV (údolí situované na SV se nachází
Z od Voděradské rokle nad silnicí mezi ob. Voděrady a Bílence, SZ od ob. Škrly a JZ
od ob. Sušany – název je na katastrální mapě) (www.mapy).

▲ **Žandovský vrch** – UL (?KH) 5249 – cca 8,5 km SZ od UL (vrch pravděpodobně někde
v okolí Žandova u Chlumce) (J-MK21).

Žárový důl – DC (LP) 5152 – 12,6 km SSV od DC (cesta a údolí z Mezní Louky do Divoké
soutěsky, V od Mezné, SZ od vysoké Lípy) (HM).

Žatecká pánev – nachází se v jižní a východní části Mostecké pánve, má ráz členité pahorkatiny (EVT, HN, TP23).

Žatecké Poohří – fytogeografická oblast: Termofytikum-České termofytikum v Ústeckém kraji se nacházející v okr. CV, LN a MO (H).

▲ **Ždírnická skála** (skála) – UL (KH) 5249 – 10 km SZ od UL (skála ve Ždírnickém údolí nedaleko od osady Ždírnice, SV od Vinného vrchu, JZ(-ZJZ) od Liboňova a JV od Rudného vrchu) (www.mapy).

Ždírnické údolí (údolí) – TP+UL (KH) 5249 – 9,5-11,5 km SZ od UL, 10,5 km SV od TP (údolí SSZ od Chlumce, JZ od Telnice, JV od Adolfova – údolí vypreparované Ždírnickým potokem od vrcholu Krušných hor J od Adolfova (přes samotu Ždírnice, Žandov, Chlumeč, Tavírna, Chabařovice-okraj a Hrbovice) po UL-Předlice) (BP, HO, HPN, J-MK9, J-MK14, J-MK15, J-MK17, J-MK18, KH2, KI, OT, OUL, Šd-MK5, ULT, www.mapy).

Syn.: Kulm-Karbitzer Thal(es)-část, Sernitz Tahl, Sernitztal, Tellnitz-Karbitzer-Thal, Údolí Chlumsko-Chabařovické-část, Údolí Telnicko-Chabařovické, Údolí Ždírnické, Údolí Ždírnického potoka.

+Žeberk (= ▲ **Jezeří**-706 m) – MO (KH) 5446 – 12,2 km ZSZ od MO (BP).

▲ **Žebrácký vrch** (327 m) – LN (?) 5746 – 31,2 km JZ od LN (vrch S od Podbořan, JZ od Dolánek a V od Krásného Dvora – Možná se jedná o Podbořanský vrch, který má ale na OLN jinou pozici) (www.mapy).

▲ **Žebrák** – LT (ČSc) ? – vrch „někde“ mezi Hradeckým a Lučním potokem, bez bližšího určení polohy (TL).

▲ **Žehlička** – DC (LP) 5151 – 3,4 km SSV od DC (skála na levé straně Labe, JZ od Čertovy Vody, V od Maxiček a JZ od Bynovce, mezi skálami Holoubě a Myslivecká věž) (PŠČ, SHS, www.mapy).

▲ **Želečská výšina** (428 m) – LN (?) 5747 – 22 km JZ od LN (vrch JV od ob. Želeč, JZ od ob. Sádek, SSZ od ob. Velká Černoc) (HPN, OLN, www.mapy).
Syn.: +Fleischbank Hübel.

+Želenický kopec (= ▲ **Želenický vrch**-455 m) – MO (ČSa) 5448 – 6,7 km VSV od MO (JM, K2).

▲ **Želenický vrch** (455 m) – MO (ČSa) 5448 – 6,7 km VSV od MO (vrch Z od Liběšic, JJV od Želenic, JJZ od Bíliny) (také 456 m) (H15, HN, HO, HPN, JM, KI, OM, OT, TP23, TŠM, VHM 02-34, www.mapy).

Syn.: +Fuchsberg, +Sellnitzer B., +Sellnitzer Berg, +Sellnitzer-Berg, + Sellnitzer-Berg, +Selnitzer B., +Selnitzer Bg., +Želenický kopec.

▲ **Železná ostrožna** (skála) – DC (LP) – cca 20,3 km SV od DC (nachází se v NP České Švýcarsko ve skalním sektoru Kyjovské údolí Brtníky, SZ od Sokolího vrchu, S od Slunečného vrchu-442 a V/SV/ od Zadní Doubice-Hraniční kámen) (SHS, www.stránky).

▲ **Železná věž** (skála) – DC (LP) – cca 20,6 km SV od DC (nachází se v NP České Švýcarsko ve skalním sektoru Kyjovské údolí Brtníky, SV od Sokolího vrchu-404, JV od Zadní Doubice-Brtnický most a VJV od Zadní Doubice-Hraniční most) (PŠČ, SHS, www.stránky).

Syn.: +Skalní věž Železná věž.

- ▲ **Železné věže** – DC (LP) 5151 – cca 12,2 km SV od DC (skála Z od Pravčické brány, SV od Hřenska, SSV od Janova, SZ od Mezné – nachází se v NP České Švýcarsko, oblast Hřensko) (SHS).
- ▲ **Železný hrad** (skála) – DC (LP) – cca SV od DC (nachází se v NP České Švýcarsko ve skalním sektoru Kyjovské údolí Brtníky, ale na mapě se ji nepodařilo nalézt) (www.stranky).
- ▲ **Železný vršík** (464 m) – DC (LH) 5153 – 22 SV od DC (vrch nad jižní částí Krásného Pole, SV od Chřibského vrchu a JV od Chřibské) (www.mapy).
Syn.: +Eisenhübel.
- ▲ **Želva** – CV (KH) 5446 – 9,4 km SV od CV (skála v části Kravích skal, tj. skály při JZ okraji sektoru Skály na Jedláku J od vrchu Jedlová, S od ob. Drmaly a V od vrchu Dubina /u Pyšné/) (SHS).
- ▲ **Želva** (skála) – DC (LP) 5251 – cca 3,6 km SZ od DC (skála ve skalním sektoru Bělé v údolí levostranného Bezejmeného přítoku Bělského potoka, S-SZ od Bělé, S-SV od Nové Vsi a JZ od Maxiček) (SHS, www.mapy).
Syn.: +Schildkröte..
- ▲ **Želva** – DC (LP) 5151 – cca 5 km SSV od DC (skála na pravém břehu Labe, J od Labské Stráně a SV od Čertovy Vody a ZSZ od Bynovce – skalní část Ostroh Duhové věže) (PSC, SHS, www.mapy).
- ▲ **Želva** – DC (LP) 5250 – 8 km ZSZ od DC (skála mezi skálami Domeček a Herna, JJV od Drážďanské vyhlídky a SZ od vrcholové kóty Děčínského Sněžníku v oblasti Nad stěnami) (SHS, SVT, www.mapy).
Syn.: +Schildkröte.
- ▲ **Želva** – DC (LP) 5151 – cca 12,6 km SV od DC (skála JV od Tetřeví výspy mezi potokem Suchá Bělá a údolím Matzseidelův důl, JZ od Tetřevích stěn, SV do Hřenska, S od Janova, SZ od Mezné – nachází se v NP České Švýcarsko, v podoblasti Hřensko) (PSC, SHS, TP18).
- ▲ **Želva** – UL (JP) 5250 – cca 14 km S(SZ) od UL (skála v prostoru Velkých stěn v v Tiských stěnách nad ob. Tisá) (TP18, VK).
- ▲ **Želví věž** (skála) – UL (LP) 5150 – cca 15,1 km S od UL (skála ve skalní oblasti Himmelreich u Volských kamenů JZ od Ostrova – nachází se u skály Velká Tovární věž - Podle SHS patří do oblasti Ostrov2 – jižní část, v okolí skály Nebeská říše.) (PSC, SHS, SVT, www.mapy).
- ▲ **Žemle** – UL (LP) 5250 – cca 13,2 km S od UL (skála u Tisé, v prostoru Věže pod stěnami – část Modřín, S od Libouchce, SZ od Modré) (SHS).
- ▲ **Že slíže** (skála) – DC (LP) 5250 – 7,2 km SZ od DC (skála se nachází ve skalním sektoru Stěny pod rozhlednou, který je součástí skupiny skal Sněžník a nachází se SV od chaty pod rozhlednou, V od Sněžníku-Zadní Ves, JZ od Vlčího jezera a SZ od Bynova) (SHS, www.mapy).
- ▲ **Žežická jehla** – DC (LP) 5150 – 11,6 km ZSZ od DC (skála v Ostrovských stěnách u Ostrova /SV od Tisé/ - nachází se u skály Cestář - Podle SHS oblast Ostrov 3-východní část, v okolí Kamenky /okolí Naučné stezky/) (SHS, SVT).
- ▲ **Žežická stěna** – DC (LP) 5150 – 11,6 km ZSZ od DC (skála v Ostrovských stěnách u Ostrova /SV od Tisé/ - nachází se u skály Cestář - Podle SHS oblast Ostrov 3-východní část, v okolí Kamenky /okolí Naučné stezky/) (SHS, SVT).

▲ **Žhář** (skála) – DC (LP) – cca 19,9 km SV od DC (nachází se v NP České Švýcarsko ve skalním sektoru Kyjovské údolí Brtníky, JV od Zadní Doubice-Hraniční most, ZJZ od Sokolího vrchu-404 a SZ od Slunečného vrchu-442) (SHS, [www.stranky](http://www.stranky.cz)).
Syn.: +Nová věž.

Židovská rokle – LN (ČSa) 5649 – 5,6 km JJV od LN (rokle nebo údolí při Z okraji Smolnice, J-JV od Brlohu, SV od ob. Brodec) (www.mapy.cz).

▲ **Židovský vrch** (376,5 m) – DC (ŠP) 4952 – 30,3 km SV od DC (vrch se nachází při severním okraji Šluknova, JV od ob. Nové Hraběcí a JZ od Harrachova) ([www.mapy](http://www.mapy.cz)).
Syn.: +Judenberg.

▲ **Židovský vrch** – TP (PK) 5349 – cca 580 m SV od TP-Zámecké náměstí (vrch v Teplicích, jižně od napojení Chelčického ulice a Českoobratrského ulice) (www-1+mapy+stranky).
Syn.: +Breite Stein, +Juden B., +Judenberg, +Široký vrch.

▲ **Židovský vrch** (619 m) – TP (KH) 5248 – 6,1 km SSZ od TP (vrch JJV od Cínovce, S od Dubí, V od želez. zastávky Dubí) (A-MK1981, HPN, J-MK29, OM, OT, [www.mapy](http://www.mapy.cz)).
Syn.: +Judenberg, +Mordstein.

▲ **Žihadlo** (skála) – DC (ČS) 5351 – 10,1 km JJV od DC (skála ve skalním sektoru Rytířov, tj. skály mezi Těchlovicemi a Rychnovem, JZ od Rytířova a SSV od Bukové hory) (SHS).

Žihelská brázda – orografický celek: okrsek orografického podcelku Žihelská pahorkatina, která je částí Rakovnické pahorkatiny v Plzeňské pahorkatině – do Ústeckého kraje zasahuje v JZ části okr. LN (H).

Žihelská pahorkatina – orografický celek: podcelek orografického celku Rakovnická pahorkatina v Plzeňské pahorkatině Poberounské soustavy zasahující do Ústeckého kraje malým územím v JZ části okr. LN (H).

+Žim (= ▲ **Žimský vrch**-514 m) – TP (ČSa) 5449 – 11,5 km JV od TP (TP23, ULT).

▲ **Žimský vrch** (514 m) – TP (ČSa) 5449 – 11,5 km JV od TP (vrch JZ od ob. Žim, V od Bořislavi, J od Řehlovic) (také 520 m) (A-MK1981, H7, www.mapy.cz).
Syn.: +Buschkauer Bg., +Pilkauer B., +Schima B., +Schima Berg, +Žim.

Žitavská kotlina – fytogeografická oblast: Mezofytikum-Českomoravské mezofytikum v Ústeckém kraji se nacházející v SZ cípu okr. DC (H).

▲ **Živá stěna** – DC (LP) 5151 – cca 5,3 km SSV od DC (skála na pravém břehu Labe, J od Labské Stráně a SV od Čertovy Vody a ZSZ od Bynovce – skalní část Ostroh Duhové věže) (SHS).

+Žižken-B. (= ▲ **Kalich**-538 m) – LT (ČSc) 5351 – 8,7 km SSV od LT (KD, KD2).

+Žižken-Berg (= ▲ **Kalich**-535 m) – LT (ČSc) 5351 – 8,7 km SSV od LT (KD).

Žižkovo údolí – TP (ČSa) 5448 – cca 12 km JJZ od TP (údolí potoka Syčivka, JV směrem od města Bíliny k vrchu Trupelník-356, S-SZ od Kučlína, cca 5 km J od Duchcova – na jeho svazích se dříve pěstovala vinná réva) (H-MK5, HO, KI, TP23, www.mapy+stranky).
Syn.: Cziska-Thal, Čistec, Čistecské údolí, Čistka, Zischken Tal, Zischke Tal.

▲ **Žižkovo údolí v Bílině** (skály) – TP (ČS) 5448 – 10,8 km JJZ od TP (skalní sektor v Žižkově údolí /vpravo od potoka Syčivka/ na S okraji Pražského předměstí Bíliny, SZ od Kučlína, SV od vrchu Bořeň a JJV od vrchu Chlum) (SHS).

+Žižkův kopec (= **▲ Kalich**-538 m) – LT (ČSc) 5351 – 8,7 km SSV od LT (KD).

Žižkův příkop – LN (?) 5746 – cca 26,8-27,5 km JZ od LN (prostor /údolí/ JZ od Stachova až po SZ okraj Žižkova vrchu, JV od Blšan – rokle vznikla erozí půdy a ne působením určitého vodního toku, protože v těchto místech se žádný vodní tok nenachází) (H-MK5, OLN, www.stranky+mapy).

▲ Žižkův vrch – LN (?) 5746 – 28,9 nkm JZ od LN (vrch J od Stachova, V/SV/ od Očihova, ZJZ od Soběchleb) (H-MK5, OLN).

▲ Žižův masiv – DC (LP) 5151 – cca 8,9 km S(SV) od DC (skála na pravém břehu Labe, SSZ od Labské Stráně, JJZ od Hřenska, Z od Janova – skalní část Sanace) (SHS).

▲ Žlebská jehla – DC (LP) 5151 – 8,1 km S od DC (skála na levém břehu Labe, JZ od Hřenska, S od Dolního Žlebu, ZSZ od Labské Stráně) (PŠČ, SHS, www.mapy).

▲ Žlučový kámen – DC (LP) 5152 – cca 16,5 km SV od DC (skála SV od kostela v Jetřichovicích, VJV od skály Zvíře, SZ od Rynartic) (SHS).

+ Žlutá stěna (= **▲ Holá stěna**-skála) – UL (ČSb) 5350 – cca 7 km VSV od UL (J-MK7).

▲ Žlutá stěna – UL (LP) 5250 – cca 14,3 km S(-SSV) od UL (skála v Tiských stěnách – oblast Malé stěny, nad Tisou, JJV od Rájce) (SHS).

▲ Žlutá stěna Žlebská – DC (LP) 5151 – cca 8 km S od DC (skála na levém břehu Labe, nad Dolním Žlebem mezi sklami Žlebská jehla a Labská panna) (SHS).

▲ Žluté převisy – levá část – UL (LP) 5250 – cca 14 km S od UL (skála v Tiských stěnách – oblast Hřebenové stěny, u Tisé, JJV-JV od Rájce) (SHS).

▲ Žluté převisy – pravá část – UL (LP) 5250 – cca 14 km S od UL (skála v Tiských stěnách – oblast Hřebenové stěny, u Tisé, JJV-JV od Rájce) (SHS).

▲ Žluté věže – DC (LP) 5152 – 15,6 km SV od DC (skály S od Jetřichovic, JV od vrchu Koliště a JZ od Vilemíniny stěny – sem patří skály Malé žluté cimbuří a Velké žluté cimbuří) (TP18).

Žlutická pahorkatina – fytogeografická oblast: Mezofytikum-Českomoravské mezofytikum v Ústeckém kraji se nacházející v JZ cípu okr. LN (H).

▲ Žlutý pilíř – DC (LP) 5151 – cca 5 km SSV od DC (skála na pravém břehu Labe, J od Labské Stráně a SV od Čertovy Vody a ZSZ od Bynovce – skalní část Ostroh Duhové věže) (SHS, www.mapy).

▲ Žofie – UL (LP) 5250 – cca 14,7 km S od UL (skála v Tiských stěnách – oblast Bürschlické stěny, S od Tisé, JV od Rájce a JZ od Ostrova) (SHS).

▲ Žokej – DC (LP) 5151 – cca 4,2 km SSV od DC (skála na pravém břehu Labe, JJV od Labské Stráně, V od Čertovy Vody a ZJZ od Bynovce – skalní část Podskalí) (SHS).

▲ Žralok (skála) – CV (KH) 5544 – cca 20 km ZJZ od CV (skála ve skalním sektoru Skály u Širokého potoka, tj. skály ZJZ od ob. Petlery, SV od Útočiště a JV od Měděnce) (SHS).

▲ Žrout (skála) – DC (LP) 5250 – 7,3 km SZ od DC (skála se nachází ve skalním sektoru Stěny pod rozhlednou, který je součástí skupiny skal Sněžník a nachází se SV od chaty pod rozhlednou, V od Sněžníku-Zadní Ves, JZ od Vlčího jezera a SZ od Bynova) (SHS, www.mapy).

Syn.: +Nimmersatt.

▲ **Žulovec** (562 m) – DC (LH) 5153 – 24,2 km VSV od DC (vrch JV od Rybniště, Z od Jiřetína pod Jedlovou, S od údol. nádrže Chřibská) (také 566) (HN, ODC, TP18, [wwwLH](http://www.LH), www.mapy.cz).
Syn.: +Fladen B., +Fladenberg, +Fladn B.